

## Actielijst – Stuurgroep Internationale Werknemers

Actiepunten uit de visie internationale werknemers en stand van zaken, op het vlak van wonen, werken, samenleven en algemeen:

### Wonen

#### Actie: huisvesting

*Regionaal overkoepelend beleid (inclusief kwaliteitseisen) ten aanzien van huisvesting internationale werknemers opnemen in de actualisatie van de structuurvisie Wonen.*

In Zuid- en Midden-Limburg is er geen sprake van overkoepelend regionaal beleid. In Noord-Limburg is huisvesting arbeidsmigranten opgenomen in de structuurvisie; veel gemeenten hebben zelf beleid.

- ➔ Consensus over het feit dat de prioriteit ligt bij het feit dat er beleid is op gemeentelijk niveau en dat er op individueel niveau wordt gezorgd voor voldoende huisvesting; desalniettemin zou het in structuurvisies als aparte doelgroep moeten worden opgenomen. Tegelijkertijd maakt het Rijk middels de Woondeals momenteel ook afspraken met de regio's over sociale volkshuisvesting met mogelijkheden om afspraken over huisvesting voor arbeidsmigranten te specificeren. In de praktijk zal het lastig worden deze te prioriteren tegenover ander bijzondere aandachtsgroepen zoals bijvoorbeeld senioren, spoedzoekers en vergunninghouders. Ook Oekraïense vluchtelingen zijn een doelgroep om rekening mee te houden, omdat deze toekomstig mogelijk als arbeidsmigrant zouden kunnen worden gekwalificeerd. Zie ook onder samenleven en maatschappelijke participatie.
- ➔ Voorstel: Stuurgroep informeren en vragen mogelijkheden te bezien om deze kwestie onder de aandacht van de wethouders Wonen van de gemeenten, al dan niet via de regionale bestuurlijke overleggen, te brengen.

#### Actie: huisvesting

*Elke gemeente heeft lokaal beleid voor de huisvesting van internationale werknemers breed, dat adequate (short-stay) huisvesting faciliteert en ongewenste situaties tegen gaat, inclusief bijkomende aspecten zoals integratie, taal, participatie, kwaliteitseisen en draagvlak.*

Regio Zuid ervaart nauwelijks concrete vorderingen wat betreft short-stay. Wel wordt er opgemerkt dat er bv. in Sittard-Geleen "beweging aan de achterkant" komt. Actie vooral met name vanuit inzet Kennisambassadeur; in Zuid is nog een wereld te winnen.

Regio Noord: vier van de acht gemeenten hebben beleid rondom short-stay. De vijfde gemeente is bezig om dit te realiseren. De actieve gemeenten zijn hier Venlo Venray, Horst aan de Maas, Gennep, Peel en Maas.

Regio Midden: vier van de zeven gemeenten hebben beleid rondom short-stay of zijn er actief mee bezig. "Het komt van de grond". De actieve gemeenten zijn hier Nederweert, Weert, Leudal, Roerdalen

#### Actie: registratie

*Samen met huisvesters/werkgevers actief inschrijven van internationale werknemers in het BRP en hen informeren over rechten en plichten.*

Regio Zuid en midden geven aan dat het een eindeloze strijd is. Er vinden wel controles plaats, maar de capaciteit om dit te handhaven is onvoldoende. Daarnaast is registratie en de uitschrijving hiervan erg veel werk. Vooralsnog geen animo voor proactieve of gezamenlijke inzet.

Regio Noord gaat ondertussen proactief voort, o.a. d.m.v. registratie ter plekke bij grote werkgevers. Het attenderen op registratierechten en -plichten maakt ook deel uit van de Noord-Limburgse inzet op informatievoorziening aan arbeidsmigranten, bv. via servicepunt Meterik.

#### Actie: Bestuurlijke aandacht

*Het onderwerp wordt frequent geagendeerd voor de regionale bestuurlijke overleggen.*

Zie hierboven onder actiepunten huisvesting. Wel is flexwonen geagendeerd op verzoek van de veiligheidsregio's, Provincie heeft eveneens voor wethouders wonen, burgemeesters etc.. een bijeenkomst over de mogelijkheden van en voor flexwoningen onder de aandacht gebracht.

#### Actie: Omgevingsverordening

*Kwaliteitseisen aan de huisvesting van internationale werknemers op te nemen in de Omgevingsverordening.*

Dit is gebeurd en door gedeputeerde Roefs reeds teruggekoppeld in de Stuurgroep. De omgevingsverordening is op 18 januari 2023 gepubliceerd.

#### Actie: Afspraken met betrekking tot huisvesting

*Vanuit het provinciale kader Kwaliteit Limburgse Centra maken we met gemeenten specifieke inspanningsafspraken ten aanzien van de huisvesting van internationale werknemers.*

Dit is bijna gebeurd; de komende weken worden met de laatste gemeenten de afspraken ondertekend.

## Werken

#### Actie: Goed werkgeverschap

*Aandacht voor goed werkgeverschap (doorlopend).*

Limburgse werkgevers hebben hier structureel aandacht voor; vanuit Stuurgroep nu geen aanvullende acties nodig.

#### Actie: Aanpak excessen

*Het oprichten van een Flexibel Regionaal Interventieteam (FRIT) middels een pilot in Noord-Limburg.*

Pilot heeft plaatsgevonden; de regio beraadt zich op continuering.

## Samenleven

#### Actie: Maatschappelijke participatie

*Projecten met een bewezen aanpak ten aanzien van sociale integratie waarbij het kernen van de Nederlandse taal een cruciaal onderdeel vormt, zoals het Leerwerkhuis in Peel en Maas.*

Dergelijke projecten in samenwerking met werkgevers, vinden doorlopend verspreid over de provincie plaats.

#### Actie: Maatschappelijke participatie

*Vanuit provinciale kaders (zoals de sociale agenda en uitvoering van het amendement 52 voor laaggeletterdheid en digibetisme voor NT1 en NT2) wordt aandacht besteed aan onderwijsmogelijkheden voor internationale werknemers.*

Dit actiepoint wordt nog steeds uitgevoerd door middel van de subsidieregeling die hiervoor open staat bij Provincie Limburg. Werkgeversorganisaties kunnen verwijzen naar de provinciale website.

#### Actie: Beeldvorming internationale werknemers

*Creëren van draagvlak voor de huisvesting van internationale werknemers; communicatie bevorderen rondom een positieve beeldvorming over internationale werknemers.*

Verscheidene acties zoals de productie en verspreiding van communicatiefilmpjes en de op het arbeidsmarktcongres Kraptekansen georganiseerde bijeenkomst over internationale werknemers zijn uitgevoerd. Ook is de Kennisambassadeur ingezet, die doorlopend als positieve beeldvormer ten behoeve van voldoende en goede huisvestingsmogelijkheden voor internationale werknemers in Limburg optreedt.

Als gevolg van de trage voortgang van de opvolging van de adviezen van het aanjaagteam arbeidsmigranten heeft het Ministerie van SZW momenteel veel aandacht voor slechte arbeids- en woonomstandigheden van internationale werknemers. Vanwege het tekort aan woningen staat arbeidsmigratie ter discussie en in dit licht zou de Stuurgroep moeten bepalen of het op dit moment opportuun is om naast de inzet van de kennisambassadeur andere acties te nemen op dit vlak. Het communicatieadvies is dat evt. toekomstige te maken filmpjes of andere media-optredens slechts van nut zijn indien deze rechtstreeks op een nieuwswaardige actualiteit aansluiten. Actie: allen blijven alert op kansen en signaleren deze bij Kennisambassadeur .

#### Actie: Stimuleren om blijvend te vestigen

*Internationale werkgevers stimuleren zich doorlopend te vestigen.*

Hierop wordt geen actie genomen; dit gebeurt gewoon. Het nemen van actie blijkt niet nodig en is ook niet opportuun gelet op het hierboven onder actiepoint *beeldvorming* benoemde.

#### Actie: aanbieden van inburgeringscursussen

*Over de volgende thema's: Nederlandse taal, cultuur, en samenleving en normen en waarden.*

De term inburgeringscursussen is inaccuraat voor deze doelgroep; beter is het faciliteren van een persoonlijk ontwikkelingsproces voor werknemers door werkgevers. Dit is een praktisch onderdeel van goed werkgeverschap specifiek voor arbeidsmigranten, waar in elk geval grote werkgevers meer en meer aandacht voor hebben.

#### Actie: onderzoek mogelijkheden inburgeringscursussen

*Gemeenten laten onderzoeken of internationale werknemers kunnen meeliften op inburgeringscursussen voor statushouders, voor rekening van werkgevers/uitzendbureaus.*

Zie onder het actiepoint *aanbieden van inburgeringscursussen* hierboven. Het aanhaken bij cursussen voor vergunninghouders ligt minder voor de hand, zeker nu met het voortduren van de oorlog in Oekraïne naar integratiemogelijkheden voor Oekraïense vluchtelingen aansluiting bij cursussen voor statushouders wordt gezocht.

## Algemeen

#### Actie: Kennismakelaar

*Benoemen van een Kennisambassadeur Internationale Werknemers.*

Actie is genomen; Kennisambassadeur is actief en informeert Stuurgroep in overleg steeds over zijn inzet en voortgang.

#### Actie: In gesprek met internationale werknemers

Het is zoektocht naar de goede manier, het juiste middel, en de juiste weg om deze gesprekken te voeren; momenteel zorgen gebrek aan capaciteit en andere prioriteiten ervoor dat deze niet goed van de grond kan komen. Provincie (ambtelijk) hecht hier ook aan in het kader van de eigen beleidsontwikkeling en poogt een link te leggen met een educatief onderzoek gericht op belangenbehartiging van arbeidsmigranten.

#### Actie: Kennis opdoen en delen

*Opgedane kennis en ervaringen provincie-breed delen, deels door het organiseren van kennissessies voor gemeenten.*

Dit is grotendeel al gebeurd, met wisselend succes, waarna gekozen is voor filmpjes die ook niet geheel het gewenste resultaat hadden qua bereik. De in het kader van Kraptekansen georganiseerde bijeenkomst daarentegen wordt wel als zinvol beschouwd; als deze herhaald wordt is het zinvol om te bezien of een dergelijke bijeenkomst opnieuw georganiseerd kan worden.

#### Actie: Contactpersoon

*Elke gemeente heeft een contactpersoon voor vragen (van werkgevers, internationale werknemers, huisvesters omtrent Internationale werknemers.*

Aangenomen wordt dat de meeste gemeenten een of meerdere verantwoordelijke ambtenaren hebben, afhankelijk van de specifieke vraag. Het kan afwisselend een medewerker burgerzaken, een beleidsmedewerker wonen economie of sociaal domein zijn. Gemeentelijke regiovertegenwoordigers zullen bij "hun" gemeenten navraag doen voor een of meerdere contactpersonen ten behoeve van een inventarisatielijst.

#### Actie: Monitoring

*Monitoring Provinciaal niveau betreffende ontwikkeling aantal internationale werknemers en monitoring gerealiseerde huisvesting.*

Meest recente beschikbare cijfers zijn uit 2020; daarnaast zijn in het kader van de provinciale plancapaciteitsmonitor het woningbehoefte onderzoek van de Provincie in 2022 data over arbeidsmigranten meegenomen. Provincie neemt initiatief om kosten voor nieuw onderzoek in 2023 naar meest recent beschikbare aantallen werkende en wonende arbeidsmigranten in Limburg, per gemeente en corop-regio en de mogelijkheden voor financiering daarvan in kaart te brengen.